

understøttelse. Dette Lovforslag gav i Januar 1918 Anledning til en ret omfattende Forhandling nede i den gamle Rigsdagsbygning, en Forhandling, som ogsaa den højtærede Indenrigsminister pegede paa som værdifuld i Henseende til at optrække visse klare Linier med Hensyn til Partiernes Standpunkter overfor dette store Spørgsmaal. Socialdemokraternes Standpunkt var jo dette, hvad man ikke kan bebrejde dem, thi det er i Overensstemmelse med deres programmæssige Krav, at Staten skulde bære hele Byrden ved Alderdomsforsorgen. Socialdemokraterne kræver udtrykkelig i deres Program disse Spørgsmaal løst ved Statsstøtte, og saa nævner de forskellige Kategorier syge, gamle, Invalidere o. s. v. Et Forslag af denne Art var altsaa i fuldgod Overensstemmelse med Socialdemokratiets programmæssige Krav. Det Parti, jeg har den Ære at tilhøre, har derimod programmæssig set stillet sig anderledes overfor disse Spørgsmaal, og det har Gang paa Gang hævdet, at i disse store sociale Spørgsmaal er den Vej, som kortelig er blevet betegnet som Hjælp til Selvhjælp, den bedste, ikke blot set fra Statskassens og Kommunekassernes Synpunkt rent økonomisk, men den er ogsaa social-etisk set den bedste for vedkommende Individets sociale Ansvarsfølelse. Venstre havde i Virkeligheden Grund til at antage, at det radikale Venstre i saa Henseende stod paa et lignende Standpunkt, thi i Odense-Programmet kræves der udtrykkelig i Afsnit 4, Punkt 6, at Forsikring mod vedvarende Arbejdsudygtighed indføres, og man havde Ret til at tro, at naar der her tales om Forsikring, tænkes der paa Forsikring i almindelig Betydning af Ordet, nemlig en Forsikring, hvor ogsaa vedkommende Individ selv bidrager til Forsikringspræmien. Det viste sig imidlertid, at her som paa saa mange andre Omraader var det radikale Parti paa Skred i Retning af det stærkere Parti, med hvilket det stod i Samarbejde. Det kom for saa vidt ikke særlig overraskende, da det til Slut viste sig, at paa dette Omraade som paa saa mange andre var det radikale Parti i Virkeligheden med fuld Musik gaaet over til Socialdemokratiets Standpunkt, nemlig at kræve en fuldstændig vederlagfri Understøttelse af det offentlige i Stedet for den Forsikring, som man i Henhold til Odense-Programmet maatte antage, at det radikale Parti fremdeles stod med Kravet om. Det blev klargjort under den omtalte Debat, men dog ikke fuldt ud; der var et vist Tidspunkt,

hvor den højtærede Indenrigsminister klyngede sig som til et sidste Halmstraa til Udtrykket Forsikring, og hævdede, at man kunde i Virkeligheden godt tænke sig Sagen løst ogsaa paa den foreslaaede Maade, idet man jo havde de saakaldte vederlagssfri Forsikringer, og her pegede han med en vis Ret f. Eks. paa Ulykkesforsikringen. Men man kan vistnok med fuld Ret sige, at der kræves i alle Tilfælde visse tekniske Fremgangsmaader, for at man kan tale om Forsikring; der er her et Skel mellem Forsørgelse og Forsikring, som der ingen Tvivl kan være om, at man har overskredet. Det kan sikkert ikke omtvistes, thi skulde den højtærede Indenrigsminister mene, at der endnu kunde tales om vederlagssfri Forsikring, vil jeg henvise ham til hans højtærede Kollega, Minister Staunings Bemærkninger til Lovforslaget, hvor han udtrykkelig siger: „Efter Ministeriets Formening bør dog Forsikringsvejen ikke vælges“. Her erklærer den højtærede Minister ganske udtrykkeligt og klart og rent, at man skal ikke gaa Forsikringsvejen. Altsaa, den sidste Fjer i Hatten, det sidste Halmstraa, det sidste, som kunde berettigede en Radikal til at pege paa Odense-Programets Krav om Forsikring som noget, man dog stadig tager et vist Hensyn til, er nu borte. Ministeren har i Bemærkningerne til Lovforslaget udtrykkelig hævdet, at man ikke har villet og efter hans Mening ikke kunnet gaa Forsikringsvejen. Man er gaaet den rene Forsørgelses, Statsforsørgelses og Kommunalforsørgelses, Vej i Henhold til det socialdemokratiske Program og paa Trods af Odense-Programmet og Venstres og de Konservatives Programmer.

Man kan paa ingen Maade nægte, at man gennem det Udvalg, som blev nedsat i 1918 om Socialdemokraternes Lovforslag, viste dette private Lovforslag al mulig formel Hønnør. Der blev fra Venstres Side i dette Udvalg sat Mænd ind, som jeg rolig kan sige kunne hæfte bedre og stærkere og med mere Autoritet end nogen anden for det Standpunkt, som mit Parti dér vilde tage. Der sad Mænd som det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), det ærede Medlem fra Frederikshavn (Thomas Larsen) og det daværende ærede Medlem fra Verringe, det nuværende 9de Medlem for Odense Amt (Jensen-Sønderup). Disse Medlemmer deltog selvfølgelig i Forhandlingerne, og de afgav deres Særbetænkning, altsaa en Mindretalsbetænkning. Jeg skal ikke